

Deinze Louis Dhont

Waarderingsrapport pollen (A-20.0342, 2020-0107)

Projectnummer:	A-20.0342
Opdrachtgever	BAAC Vlaanderen
Contactpersoon	C. Verhaege
Status	Concept
Auteur	L. den Boef
Datum:	16-04-2021
Controle senior KNA-Specialist	R.A. Grabowski (Senior KNA specialist archeobotanie)
Datum en paraaf:	16-04-2021

1 Inleiding

1.1 Doel van het onderzoek

BAAC heeft in opdracht van BAAC Vlaanderen een archeobotanische waardering uitgevoerd op botanische stalen uit Deinze. Op deze locatie is een gracht bemonsterd voor palynologisch onderzoek. Vijf vullingen worden bekeken met de vraag of deze informatie kunnen verschaffen over het landschap of de bestaans economie.

1.2 Administratieve gegevens

Provincie:	Oost-Vlaanderen
Gemeente:	Deinze
Plaats:	Deinze
Toponiem:	Louis Dhont
BAAC projectnummer:	A-20.0342
Coördinaten:	X1:50.98070 , Y1: 3.52815
Soort onderzoek:	Palynologisch onderzoek
Projectleider BAAC:	L. den boef

2 Materiaal en methoden

Monsternummer	Spoor	Vulling/laag	Context	Volume pollen	Geschikt voor analyse	(Voorlopige) datering
1		3	Gracht	1cm ³	Nee	Middeleeuwen
1		4	Gracht	1cm ³	Nee	Middeleeuwen
1		5	Gracht	1cm ³	Nee	Middeleeuwen
2		6	Gracht	1cm ³	Nee	Middeleeuwen
2		7	Gracht	1cm ³	Nee	Middeleeuwen

Tabel 1 Gegevens voor de gewaardeerde monsters

Voor de palynologische waardering is uit de monsters 1 cm³ opgewerkt tot pollenpreparaat door A. Philip op de Universiteit van Amsterdam.

Het residu is opgewerkt volgens de standaardmethode van Moore *et al.*¹ Hierbij is ook een bekend aantal wolfsklauw (*Lycopodium*) sporen toegevoegd. Deze sporen zijn van nature verwaarloosbaar aanwezig, en kunnen gebruikt worden om pollenconcentraties te berekenen. Eerst zijn de monsters gekookt in kaliumhydroxide (KOH) om de humuszuren op te lossen, hierna zijn de monsters gekookt in een mengsel van azijnzuur en zwavelzuur (acetolyse) om organisch materiaal op te lossen. Als laatste is de minerale content van de microfossielen (pollen en andere determineerbare structuren, waaronder schimmels) gescheiden met behulp van zware vloeistofscheiding. Met dit residu zijn vaste glycerine preparaten gemaakt.

Deze preparaten zijn gewaardeerd op het aantal pollen in het monster, de conservering van de pollenkorrels en de variatie van pollen. Dit is gedaan onder een Euromex Iscope doorvallend-licht microscoop met een vergroting tussen de 400 en 1000 maal. De gegevens zijn ingevoerd in tabel 1.

¹ Moore, Webb & Collinson, 1994.

3 Resultaten

In deze paragraaf worden de resultaten per staal besproken.

Gracht M1 L3

In deze vulling van de gracht is geen stuifmeel bewaard.

Gracht M1 L4

In deze vulling van de gracht is alleen microhoutschool aanwezig, er is geen stuifmeel bewaard.

Gracht M1 L5

In deze vulling van de gracht is alleen microhoutschool aanwezig, er is geen stuifmeel bewaard.

Gracht M2 L6

In deze vulling van de gracht is het stuifmeel zeer slecht bewaard en in lage concentraties aanwezig. Het stuifmeel is voornamelijk onherkenbaar door de mate van corrosie maar enkele types zijn te herkennen zoals stuifmeel uit de composieten (Asteraceae)-, grassen (Poaceae)- en amarantenfamilie (Chenopodiaceae) en varens sporen (Monolete psilate).

Gracht M2 L7

Het stuifmeel in dit monster is slecht bewaard en in lage concentraties aanwezig. Stuifmeel van bomen is aanwezig zoals els (*Alnus*), hazelaar (*Corylus*) en linde (*Tilia*). Kruiden van open terreinen zijn voornamelijk afkomstig van de composietenfamilie maar ook enkele pollenkorrels van de heidefamilie (Ericaceae) en brandnetel (*Urtica*). De enige (mest)schimmel die aanwezig is het mestvaasje (*Sordaria*). Het mestvaasje kan als substraat ook rottend hout gebruiken, dus deze soort is op zichzelf geen aanwijzing voor mest.

4 Onderzoekspotentieel en selectieadvies

Hoewel er in de onderste lagen van de gracht wel stuifmeel is bewaard wordt het niet aangeraden om deze verder te onderzoeken. Stuifmeel van cultuurgewassen is niet aanwezig in de monsters dus een analyse gaat geen informatie verschaffen over de bestaansconomie. Omdat het stuifmeel in de onderste vulling al deels gecorrodeerd is verschaft een volledige analyse ook geen duidelijke informatie over het landschap. Stuifmeel vergaat niet evenredig en is afhankelijk van de soort. Omdat er voor de interpretatie van het landschap wordt gewerkt met de verhouding tussen soorten is het monster niet meer geschikt. De verhouding die nu tussen soorten aanwezig zegt namelijk niets meer over de oorspronkelijke rol in het landschap.

Literatuur

Moore, P.D., J.A. Webb & M. Collinson, 1994: *Pollen Analysis*, Blackwell Scientific Publications, Oxford.